

Rigsdagstidende.

1852. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 300.

Tredie Session.

88de Møde.

Mandagen den 1ste Mars.

(Fors.)

Indenrigsministeren: Jeg veed ikke, om det er min Skyld, at jeg ikke rigtig har forstaaet den ærede Taler. Jeg maatte forstaae ham saaledes, at hans Forligsforflag gik ud paa, at man skulde lade Lovgivningen om Møllebruget i sin Heelhed bestaae et vist Antal Aar; han henviste til de gjældende Regler, og derved troede jeg, at han maatte mene den nuværende gjældende Lovgivning, navnlig Forordningen af 5te Juni 1825; men det er, som sagt, muligt, at det maa tilregnes mig, at jeg ikke har opfattet hans Fordrag rigtigt.

Lehmann: Da den ærede Rigsdagsmand for Holbø Amt 2den Valgkreds (Tscherning) idag har forsøgt sig som Forsvarer af de velerhvervede Rettigheder, hvorfor han allerede har modtaget Tak à conto af Rigsdagsmanden for Skanderborg Amts 1ste Valgkreds (Hjerrild), og uden tvivl har mere Tak ivente, saa vil jeg kun tillade mig at bemærke, at jeg aldrig med min Villie og Vidende skal træde velerhvervede Rettigheder for nær; men Spørgsmaalet bliver: Hvilke ere Møllernes velerhvervede Rettigheder? og da troer jeg ikke, at Spøret kan i mindste Maade være tvivlsomt, men at det maa blive det, at deres velerhvervede Ret er at male for Andre for Benge, hvortilmod det ingenlunde er deres velerhvervede Rettighed at have udelukkende Ret dertil. Det er den store Forskjel, som man i denne Sag ikke maa tabe af Sigte, thi der er intet Menneske, som har tænkt paa at betage, og der indeholdes ikke en eneste Bestemmelse i Lovgivningen, som vil betage Møllerne deres velerhvervede Rettigheder, men der er kun Spørgsmaal om

at betage dem en Ret, som de ialtsald kun have havt i Phantasten; thi det maa dog være enhver Møller velbekjendt, at paa Landet kan man, naar man fører det i Loven foreskrevne Beviis for Mølletrang, uden videre faae Ret til at anlægge nye Møller, og, hvor der ikke er Mølletrang, vil ingen Mølle blive anlagt; og med Hensyn til Kjøbstæderne er det allerede aldeles klart oplyst af den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns Amts 3die Valgkreds (Rosensørn), at der have Møllerne som saadanne ikke nogen som helst Ret til at udelukke Andre. Der er det af reent fiskale Grunde, og med al den Isterhed, som udmærker ældre fiskale Lovgivninger, paalagt en heel Deel Indskrænkninger for at sikke sig Formalingssafgiften; men til Beskyttelse af de hidtilværende Møller mod Concurrence af andre Møller existerer ikke nogen som helst Lovbestemmelse, og de Møllere, som have indbildt sig at have havt en saadan Ret, maae tage Skade for Hjemgjæld, naar de faae at vide, at de aldrig have havt en saadan Ret, Noget, de iøvrigt have kunnet læse sig til i Lovgivningen, dersom ikke en langvarig Praxis allerede derom havde overthydet dem. Jeg antager det for et meget tvivlsomt juridisk Spørgsmaal, om ikke de Indskrænkninger, som ligefrem ere paabudne i tidligere Forordninger, af Hensyn til Consumtionen og for at sikke sig Formalingssafgiften, ikke retlig maae ansees at være bortfaldne med Consumtionen, men ialtsald er Grunden til dem bortfalden; derom synes jeg ikke kan være nogen Tvivl. Naar der spørges, hvorfor man i det Undringsforflag, som jeg har tiltraadt, har indskrænket sig til at nævne Brænderierne, da er det ikke, fordi jeg har nogen større Forkjærlighed for Brændeviin og Brændeviinsbrænderier end for andre, men fordi jeg mener, at det er en af de Mæ-